

Bezoekadres:
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag

Postadres:
Postbus 30947
2500 GX Den Haag

Telefoon: 070 3393034
Fax: 070 3391342
E-mail: info@tcbodem.nl
Website: www.tcbodem.nl

Aan
de Staatssecretaris van
Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Milieubeheer
Postbus 30945
2500 GX Den Haag

TCB S25(2003)

Den Haag, 7 juli 2003

Betreft: Advies vrijstelling parameters grond

Mijnheer de Staatssecretaris,

In uw brief van 15 mei 2003, kenmerk BWL/2003 032 276, verzocht u de Technische commissie bodembescherming advies uit te brengen over uw voornemen om naast een vrijstellingsregeling voor baggerspecie ook een vrijstellingsregeling voor grond in het leven te roepen.

In uw brief refereert u aan het advies dat de commissie op 12 juli 2002 over baggerspecie uitbracht (TCB S38, 2002). De commissie is verheugd dat haar advies zoveel weerklank heeft gevonden in de beleidsontwikkeling voor het beoordelen van grond en baggerspecie en de herijking van het Bouwstoffenbesluit. Sommige aspecten van de vrijstellingsregeling zijn onderwerp van een onderzoek dat uiteindelijk moet leiden tot een meer definitieve regeling. De commissie zou graag op de hoogte gehouden willen worden van de voortgang en de resultaten van dit onderzoek.

In de afgelopen periode blijken zich bij gereinigde en lichtverontreinigde grond problemen voor te doen die, evenals bij baggerspecie, het hergebruik ernstig hinderen. Het gaat daarbij om de uitloging van sulfaat, fluoride, bromide, antimoon, seleen, molybdeen en vanadium. Hoewel er geen verdenking is dat een partij grond verontreinigd is met deze stoffen¹ en er derhalve, in ieder geval voor de genoemde metalen, veelal geen verhoogde gehalten in de grond worden aangetroffen, werden de grenswaarden voor uitloging uit het Bouwstoffenbesluit voor deze stoffen in een speciaal verkennend onderzoek toch overschreden. Deze normoverschrijdingen leiden tot een teruglopende afzet van gereinigde en lichtverontreinigde grond. De commissie is met u van mening dat dit een ongewenste situatie is.

Eén van de oorzaken van discrepantie tussen samenstellingswaarden en grenswaarden voor uitloging is het gevolg van het feit dat de methoden voor het beoordelen van de uitloging van bouwstoffen primair zijn ontwikkeld voor producten en niet zijn toegesneden op het beoordelen van min of meer natuurlijke grond en baggerspecie.

¹ Hetgeen betekent dat de partij grond op basis van gehalten van andere dan de genoemde stoffen lichtverontreinigd is.

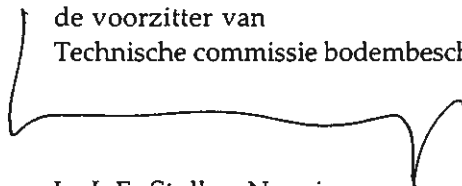
Volgens de commissie moet grond met betrekking tot antimoon, seleen, molybdeen en vanadium als volgt worden beoordeeld:

- Indien voldaan wordt aan de samenstellingswaarden die in het kader van het Bouwstoffenbesluit zijn opgesteld, dan is er sprake van schone grond. Een onderzoek naar uitloging kan dan achterwege blijven. Weliswaar kan bij het toepassen van schone grond de uitloging licht toenemen, maar de hoeveelheid stoffen die dan uitloogt is beperkt omdat de gehalten in schone grond relatief laag zijn.
- Indien voor een van de genoemde stoffen de samenstellingswaarde wordt overschreden dan dient voor de betreffende stof de uitloging wel te worden beoordeeld. Als dan ook de grenswaarde voor uitloging wordt overschreden, kan de grond niet zonder meer worden hergebruikt. Deze wijze van beoordelen is consistent met de beoordeling van andere bouwstoffen.

Voor de stoffen sulfaat, fluoride en bromide ontbreekt een samenstellingswaarde of is er onzekerheid over natuurlijke gehalten in grond. De commissie wil voor deze stoffen een relatie leggen met haar advies over de baggerspecie. De commissie adviseerde daarin om het gedrag van fluoriden, sulfiden en sulfaat en de gevolgen hiervan voor de ontvangende bodem in representatieve praktijk gevallen te onderzoeken. De commissie beveelt thans aan om dit ook voor sulfaat, fluoriden en bromiden in grond te doen. Met deze kennis zou het mogelijk moeten zijn tot om een betere beoordeling te komen van de mogelijkheden van hergebruik van grond en baggerspecie die lichtverontreinigd is met de genoemde stoffen.

De commissie ondersteunt uw streven naar een uniforme vrijstellingsregeling voor grond en baggerspecie, in afwachting van een uniform beoordelingskader voor toepassingen van grond en baggerspecie separaat van het Bouwstoffenbesluit. Uniformiteit mag echter niet ten koste gaan van het doel van de regelgeving, de bescherming van het milieu. De commissie is het dan ook met u eens om de norm voor minerale olie in grond niet te verhogen. Dit brengt wellicht wat handhavingproblemen met zich mee, maar deze gelden vooralsnog voor de beperkte periode dat de vrijstellingsregeling van kracht is. Wellicht kan in de nabije toekomst verontreiniging met minerale olie in grond en baggerspecie op een uniforme wijze worden beoordeeld met normen voor verschillende oliefracties. Wat de risico's voor de mens betreft is dit nu reeds mogelijk, zoals aangegeven in de evaluatie van de interventiewaarden die door het RIVM is opgesteld en waarover de commissie in 2002 adviseerde². Met betrekking tot de risico's voor ecosystemen moet een beoordelingsmethode gebaseerd op verschillende oliefracties nog worden uitgewerkt.

Met de meeste hoogachting,
de voorzitter van
Technische commissie bodembescherming,

Ir. L.E. Stolker-Nanninga.

² Advies Wetenschappelijke evaluatie interventiewaarden (TCB A31, 2002).

fe vt
Ba 8

Directoraat-Generaal Milieu
Directie Bodem, Water, Landelijk Gebied
Bodembescherming

Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
Interne postcode 625

Technische Commissie Bodembescherming
mw.ir. L.E. Stolker-Nanninga
Postbus 30945
2500 GX DEN HAAG

Reinier Guijt
Telefoon 070 - 339 42 93
Fax 070 - 339 12 90
www.vrom.nl

Adviesaanvraag vrijstelling parameters grond

Datum

15 MEI 2003

Kenmerk

BWL/2003 032 276

Geachte mevrouw Stolker-Nanninga,

Op 12 juli 2002 heeft u advies uitgebracht over het tijdelijk vrijstellen van de immissienormen voor sulfaat en fluoride, en het verhogen van de samenstellingsnorm voor minerale olie bij het gebruik van zand uit baggerspecie en gerijpte en gelandfarmde baggerspecie als bouwstof. Mede op basis van uw advies bereid ik voor zand uit baggerspecie en gerijpte en gelandfarmde baggerspecie een tijdelijke vrijstellingsregeling van het Bouwstoffenbesluit voor.

Omdat in de tussenliggende periode vergelijkbare problemen aan het licht zijn gekomen voor grond, die het hergebruik van gereinigde en licht verontreinigde grond ernstig hinderen, ben ik voornemens ook voor grond een vrijstellingsregeling op basis van artikel 64 Wet bodembescherming in het leven te roepen. Ik verzoek u in het kader van artikel 64 van de Wet bodembescherming mij van advies te dienen met betrekking tot deze voorgenomen vrijstellingsregeling. Ik realiseer mij daarbij dat uw advies inzake baggerspecie, zeker waar het de algemene aspecten van de problematiek betreft, deels ook op grond van toepassing is. Om te beginnen ga ik daarom nader in op uw advies van 12 juli 2002.

In uw advies geeft u te kennen dat u er voorstander van bent om baggerspecie en grond op vergelijkbare wijze milieuhygiënisch te beoordelen en u bepleit om voor het milieuhygiënisch beoordelen van toepassingen van grond en baggerspecie een relatie te leggen met de milieuumstandigheden ter plaatse van de toepassing, gelet op het specifieke karakter van grond en baggerspecie. Mede vanwege uw standpunt ter zake onderzoek ik momenteel in het kader van de herijking van het Bouwstoffenbesluit of het mogelijk is om te komen tot een uniform kader voor het toepassen van grond en baggerspecie, los van het Bouwstoffenbesluit. Als er een separaat kader voor het toepassen van grond en baggerspecie zal worden ontwikkeld, ligt het voor de hand om, zoals u suggereert, de kwaliteit van de ontvangende bodem daarbij een rol toe te kennen. Ik zal uw commissie graag betrekken bij de herziening van het beleid voor het toepassen van grond en baggerspecie. De herijking van het Bouwstoffenbesluit levert op de korte termijn echter nog geen nieuwe regelgeving voor het toepassen van grond en baggerspecie als bouwstof. Om in de tussenliggende periode het hergebruik van baggerspecie (en grond) voldoende ruimte te geven acht ik de inzet van een vrijstellingsregeling noodzakelijk.

U vraagt aandacht voor de risico's en het uitlooggedrag van de genoemde stoffen. Inmiddels is voor sulfaat al een driejarig SKB-project opgestart om meer inzicht te krijgen in de uitloging van sulfaat uit baggerspecie en de invloed van de omzetting in sulfide. Ook geeft u aan dat u toepassing in kwetsbare situaties zoals natuurontwikkelingsprojecten niet wenselijk acht. Voor dit punt zal ik de aandacht vragen

Ministerie van VROM →

staat voor ruimte, wonen, milieu en rijksgebouwen. Beleid maken, uitvoeren en handhaven. Nederland is klein. Denk groot.

0-11-000000

van de provincies die de bevoegdheid hebben om in milieubeschermingsgebieden strengere milieueisen te stellen dan de algemeen landelijk geldende.

Bij gereinigde en licht verontreinigde grond zijn in de afgelopen periode vergelijkbare problemen als bij baggerspecie aan het licht getreden, die het hergebruik van deze grond ernstig hinderen. Het gaat ook hier om de immissienormen van sulfaat en fluoride, en daarnaast om die van antimoon, seleen, vanadium, molybdeen en bromide. Deze stoffen blijken in de uitvoeringspraktijk de uitlooggrenzen van het Bouwstoffenbesluit te overschrijden, terwijl er geen verdenking is dat de betreffende partij grond is verontreinigd met de betreffende stoffen en er derhalve, voor wat betreft de metalen, veelal ook geen verhoogde gehalten van de betreffende stof in de grond worden aangetroffen. De normoverschrijdingen zijn in het kader van handhavingsacties en daarop volgend verkennend onderzoek van de grondbranches (grondreinigers en grondbanken) aan het licht gekomen. De stoffen die het betreft worden in de reguliere praktijk veelal slechts gemeten, wanneer er een verdenking is dat de betreffende stof als verontreiniging in de bodem voorkomt. De stoffen behoren niet tot het zogeheten "standaardpakket". Dit betreft een tiental veelvoorkomende stoffen waarvan het gehalte bij onderzoek naar de kwaliteit van bodem en grond standaard wordt bepaald.

Deze normoverschrijdingen leiden tot onzekerheid in de markt en bij het bevoegd gezag. De waarde van de huidige erkende kwaliteitsverklaringen die veelal tot stand zijn gekomen op basis van het standaardpakket staat ter discussie. Dit leidt tot teruglopende afzet van gereinigde en licht-verontreinigde grond, wat op korte termijn kan leiden tot een afname van het marktaandeel van hergebruiksgrond en een toename van het gebruik van primair materiaal. Om deze ongewenste effecten te voorkomen ben ik voornemens aan te sluiten bij de lijn die voor baggerspecie is uitgezet en ook voor grond een tijdelijke vrijstelling te verlenen gedurende een periode van onderzoek. Hiermee zou grond voor vijf jaar worden vrijgesteld van de immissienormen uit het Bouwstoffenbesluit voor de genoemde stoffen. De eisen voor de samenstellingswaarde van deze stoffen blijven wel gehandhaafd. Uit het oogpunt van helderheid in de regelgeving en handhaafbaarheid ben ik, mede gelet op uw advies inzake baggerspecie, voornemens de vrijstellingsregeling voor grond samen te voegen met die van bagger. Dit betekent dat het in de bedoeling ligt zowel voor grond als voor baggerspecie een vrijstelling van de immissienormen van het Bouwstoffenbesluit voor sulfaat, fluoride, bromide, antimoon, seleen, vanadium en molybdeen in het leven te roepen.

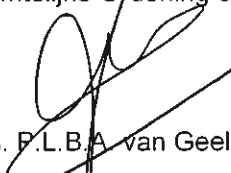
Om te voorzien in voldoende data met betrekking tot het voorkomen van de genoemde stoffen in en uitloging uit grond heb ik met de grondbranches afgesproken dat deze op korte termijn een meerjarig onderzoek starten. De bedoeling is om een dataset te genereren die een beter beeld geeft van het vóórkomen en uitloggen van deze parameters, op basis waarvan het beleid waar nodig kan worden aangepast. Van hun kant zullen de grondbranches de bevindingen gebruiken om de huidige beoordelingsrichtlijnen voor grond nader onder de loep te nemen en waar nodig aan te passen.

Bij mijn voornemen om te komen tot één vrijstellingsregeling die zowel op grond als op baggerspecie van toepassing is vormt minerale olie een probleem. In baggerspecie vormt overschrijding van de samenstellingswaarde van minerale olie een belemmering voor het hergebruik. Tijdelijke verhoging van de norm specifiek voor baggerspecie werd ook door uw commissie acceptabel bevonden. In het geval van grond acht ik een verhoogde norm minder acceptabel, omdat in grond veelal lichtere fracties van minerale olie aanwezig zijn die mobieler zijn en gemakkelijker verdampen. Een verschillende norm voor grond en baggerspecie geeft echter problemen bij de handhaving.

Ik verzoek uw commissie op korte termijn advies uit te brengen over de voorgenomen vrijstellingsregeling voor gereinigde en licht verontreinigde grond, zoals beschreven in bijgaande inspraaknotitie.

Hoogachtend,

de Staatssecretaris van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

Drs. P.L.B.A. van Geel